

-Chinese kleding door de tijd heen-

Leerkracht handleiding

Inleiding

Deze serie gaat over kleding in China en de ontwikkeling hiervan. We hebben dit verdeeld in drie deelonderwerpen:

1. Het belang van kleding en kledingwetten.
2. Het chronologisch beeld van kleding (van verleden tot heden).
3. Het ontwerpen van Chinese kleding.

Dit is de tweede les in een serie over kleding in China. In de vorige les hebben we het gehad over het belang van kleding en kledingwetten. Deze les verdiepen we ons in de chronologische lijn van de kleding in China. We zullen ons richten op de kleding onder de Chinese keizers en de kleding vandaag de dag.

Doelstellingen

Beschrijf puntsgewijs wat de leerlingen moeten weten/kunnen.

Aan het einde van de les weten/kunnen de leerlingen:

Hoe de kleding in China is/was:

- Onder Chinese keizers
- Vandaag de dag

Dat controleren we door aan het einde van de les een quiz te doen met de leerlingen en daarna kort de doelen te bespreken.

Doelgroep

Deze les is bedoeld voor groep 5-7.

Vakken en kerndoelen

Vakken: Aardrijkskunde, rekenen en geschiedenis.

In deze les komt kerndoel 47 aan de orde:

De leerlingen leren de ruimtelijke inrichting van de eigen omgeving te vergelijken met die in omgevingen elders, in binnen- en buitenland, vanuit de perspectieven landschap, wonen, werken, bestuur, verkeer, recreatie, welvaart, cultuur en levensbeschouwing. In ieder geval wordt daarbij aandacht besteed aan twee lidstaten van de Europese Unie en twee landen die in 2004 lid werden, de Verenigde Staten en een land in Azië, Afrika en Zuid-Amerika.

Lesidee

Introductie

Deze les gaan we het weer verder hebben over de Chinese kleding, maar eerst een plaatje uit Nederland (Dia 1). Kijk eens goed en vertel wat je ziet. Wat valt er op? Waar denk je dat we het deze les over gaan hebben?

Inleiding

We ontdekken de kleding in China door de tijd heen tijdens keizers en de kleding vandaag de dag. We bespreken het doel van deze les (Dia 2). De leerlingen maken opdracht 4 uit het opdrachtenboekje (Dia 3).

Les 2:
Opdracht 4

Wat weet je al van:

Chinese keizers

.....

.....

.....

Chinese kleding vandaag de dag

.....

.....

.....

Kern

Dia 4. Lees met elkaar de tekst op de PowerPoint, laat een leerling de tekst voorlezen. Bespreek de tekst kort met de leerlingen. De leerlingen maken opdracht 5 uit het opdrachtenboekje (Dia 5).

Opdracht 5

Deze keizer **Qin** werd op 13-jarige leeftijd keizer van China. **Qin** voerde wrede oorlogen tegen tegenstanders. Toen hij 39 jaar oud was en zoveel veroverd had dat grenzen bijna net zo waren als nu, heeft **Qin** zichzelf in 221 v.Chr. uitgeroepen tot eerste keizer van China. Hierna pakte hij het volk direct aan. Hij liet een onderaardse grafkamer bouwen door 700.000 slaven!

Hij liet paleizen en wegen bouwen en hij liet kanalen graven. **Qin** vertrouwde de volken om zich heen niet. Daarom begon hij met een heel groot verdedigingswerk: de Chinese muur. Deze muur werd 6400 kilometer lang!

In het jaar 210 voor Christus overleed **Qin**. Hij werd begraven in een grafombe, die hij had laten bouwen. Hij had hier een leger van 7000 terracotta beelden laten bouwen. Deze grafombe werd in 1974 door een boer ontdekt.

In de grafombe met het leger van 7000 beelden is de kleding duidelijk te zien. In het Terracottaleger verschilt de kleding van de beelden. Waarschijnlijk heeft dit er ook weer mee te maken welke functie iedereen in nam. Er stonden in het leger: voetvolk, kruisboogschutters, ruiters met strijdwagens en paarden. Allen stonden ze paraat voor een veldslag. Deze kleding zal hoogstwaarschijnlijk ook in de tijd van de eerste keizer gedragen zijn. Elke functie had zijn eigen kleding.

Nu even rekenen...

Hoeveel jaar was keizer **Qin** keizer toen hij zoveel had gevochten dat China bijna net zo groot als was als nu?

.....

.....

Stel je voor dat dat de 700.000 slaven verdeeld werden in vijf verschillende groepen. In elke groep zaten evenveel slaven. De ene groep moest terracotta beelden bouwen, de andere groep moest stenen spouwen, de derde groep maakte kei voor de beelden, de vierde groep bewaakte al het materiaal en de vijfde groep metselde muren om de beelden heen.

Hoeveel slaven zaten er in elke groep?

.....

.....

Tijdbalk

Maak een tijdbalk met de jaartallen uit de tekst en schrijf erbij wat er gebeurde. Maak de tijdbalk zo groot dat deze tot vandaag komt.

.....

6400 kilometer

De Chinese muur werd 6400 kilometer lang. Pak de kaart van Europa (op de volgende bladzijde). Maak eens een route voor de auto van 6400 kilometer door Europa heen. Teken deze route op de kaart

Tip 1: Zet eerst een stip en trek daarna de lijntjes naar elkaar toe.
Tip 2: Bedenk goed dat je niet door water kunt reizen.

Laat de leerlingen hier 15-20 minuten mee aan de slag gaan. Bespreek de opdrachten daarna uitgebreid, vooral de opdracht met de toeristische route door Europa heen (Dia 6).

Dia 7. Vertel de leerlingen informatie over de Chinese kleding vandaag de dag (zie hieronder). Laat de kinderen hierbij aantekeningen maken in het opdrachtenboekje op bladzijde 10, omdat we hierna een quiz gaan doen.

Informatie

We hebben gezien dat er in China een periode was waarin de kleding eigenlijk werd bepaald door de regering. Mao Zedong had plaats in deze regering. Hij bedacht een pak, dat in die tijd erg bekend was en dat door iedereen gedragen moest worden. Pas in de jaren '70 mocht men weer gaan dragen wat men zelf wilde. Maar doordat ze zolang verplichte kleding hadden gedragen, vonden ze het lastig wat ze nu eigenlijk moesten aantrekken. Westerse kleding werd erg populair, maar alles werd gekopieerd. Ze hadden geen eigen ideeën. Hoe zit dat nu eigenlijk? Heeft China al een eigen stijl ontwikkeld? Daar willen we nu naar kijken.

Zuid-West China

In de provincie Guizhou, in het zuiden van China, herken je de verschillende bevolkingsgroepen. Dat komt door hun klederdracht. Er wonen hier verschillende stammen, waaronder Miao, Dong, en Shui. Ze hebben allemaal andere kleding. Tegenwoordig is voor het werken een shirtje goed genoeg. Als een vrouw boodschappen gaat doen, trekt ze al snel een goede jas aan, zodat iedereen kan zien wie ze is. Ze zijn veel met naald en draad in de weer, zo beschrijven ze als het ware hun cultuur. Ze zijn er trots op. Ze versieren hun eigen kleding, uit noodzaak en traditie. Borduursteken worden in veel variaties toegepast. Het borduren is een beeldverhaal van hun eigen geschiedenis.

Algemeen

Er is een tijd geweest dat China een grote invloed had op de mode, deze tijd is voorbij. Er lijkt een gebrek te zijn aan creativiteit.

In 1980 ontstond de moderne Chinese mode. De industrialisatie van China was toen in volle gang. De trends waren toen een weerspiegeling van de massaproductie van de technieken van destijds. In de jaren negentig werd er meer nadruk gelegd op de commerciële aspecten van mode. Chinese ontwerpers maken de sprong van imitatie naar innovatie.

Eerst was er dus vooral sprake van imitatie. Pas later waren er Chinese stylisten die probeerden de mode en de Chinese cultuur samen te brengen. In die tijd was het echter nog zonder succes. Vanaf de late jaren negentig kwamen er Chinese modeontwerpers die wel internationaal succes hebben geboekt. Dat kwam doordat de kleding de lokale en regionale culturen weerspiegelde.

De boeren in China dragen eenvoudige kleding. Vaak een tuniek van katoen over een wijde broek. Men droeg vaak sandalen van bijvoorbeeld stro. Rijke mensen hadden schoenen van bijvoorbeeld leer. Rijke mensen kleden zich met veel zorg. De stijl en ook de kleuren zeggen vaak iets over iemands positie.

Kleding in het hedendaagse China

Na de communistische kledingnormen in de late jaren '70 kleden Chinezen zich nu heel anders. De modetrends zijn erg veranderd. Op het platteland is de kledingwijze hetzelfde gebleven. De westerse stijl heeft daar nog geen invloed gehad. Men kan geen nieuwe en dure kleren kopen. Maar in grote centra, bijvoorbeeld Shanghai, is een voorkeur voor westerse kleding. Tieners hebben dat helemaal. Zij willen westerse kleding en geven voorkeur aan merknamen. Kinderen dragen vaak kleren waar een stripfiguur opstaat.

Afsluiting

Dia 8. Nadat de informatie verteld is doen we een quiz met vijf vragen, die ieder kind individueel beantwoordt.

1. Hoe heet de man die een pak bedacht dat door iedereen gedragen moest worden? (Mao Zedong)
2. Hoe versieren Chinese mensen hun kleding? (Door te borduren, met naald en draad)
3. Wat voor kleding dragen de boeren in China? (Een tuniek van katoen en een wijde broek)
4. Wat valt op aan de kleding van rijke mensen in China? (Kleden zich met veel zorg, vaak mooie kleuren)
5. Waarom blijft men op het platteland de ouderwetse kleding dragen? (Omdat men geen geld heeft om de nieuwe soort kleding te kopen, het is simpelweg te duur)

Tijdsplanning

Introductie	5 minuten
Inleiding	10 minuten
Kern	45 minuten
Afsluiting	10 minuten
Totaal	70 minuten

Materialen

Beschrijf per onderdeel welke materialen er nodig zijn.

Introductie > PowerPoint

Inleiding > PowerPoint en opdrachtenboekje.

Kern > PowerPoint, opdrachtenboekje en liniaal.

Afsluiting > PowerPoint en opdrachtenboekje.

Informatie

In de graftombe met het leger van 7000 beelden is de kleding duidelijk te zien. In het Terracottaleger verschilt de kleding van de beelden. Waarschijnlijk heeft dit er ook weer mee te maken welke functie iedereen in nam. Er stonden in het leger: voetvolk, kruisboogschutters, ruiters met strijdagens en paarden. Allen stonden ze paraat voor een veldslag. Deze kleding zal hoogstwaarschijnlijk ook in de tijd van de eerste keizer gedragen zijn. Elke functie had zijn eigen kleding.

Onder de keizerfamilie Ming ontstond de verwerking van katoen. In delen van

China werd het verbouwen van katoen een bloeiende en omvangrijke handwerkindustrie. Textiel van katoen was minder duur dan van zijde en comfortabeler om te dragen dan hennep. Het werd de favoriete kleding voor de massa in China (Mister, Ming-dynastie, 2004).

“Welke kleren iemand droeg hing af van zijn of haar status in de maatschappij. Elke sociale klasse had namelijk een ander gevoel voor mode. Een voorbeeld: De meeste Chinese mannen droegen zwarte katoenen schoenen, de klasse daarboven droeg vaak leren schoenen voor formele gelegenheden en de zeer rijke mannen droegen zelfs zijden schoenen met soms leer aan de binnenkant. De schoenen voor mannen waren vaak minder uitgebreid dan die voor vrouwen.” (Jong S. d., 2010)

In de kleding van de keizers komt de kleur geel vaak naar voren. De kleur geel mocht alleen door de keizers gedragen worden. “Geel is de kleur van de keizerlijke macht en de kleur van het element aarde. De eerste keizer van China stond bekend als Huang Di, oftewel de ‘Gele Keizer’ en in veel dynastieën had alleen de keizer het recht gele keizerlijke gewaden te dragen.” (Ching, 2007)

Het voeten vastbinden was een zaak die ging om schoonheid. Tijdens de regering van de Tang-dynastie kwam het voeten binden voor in de keizerlijke kringen. Het was een schoonheidsideaal. Mannen vonden vrouwen aantrekkelijker, wanneer ze kleine voeten hadden. Langzaam trok deze traditie door naar het gewone volk en het werd zo dat in sommige gebieden je niet met een man met een hoge functie kon trouwen als je geen vastgebonden voeten had.

Dit vastbinden van voeten gaf heel veel pijn en zorgde ervoor dat de voeten vergroeiden. Daarom werd dit vastbinden in het begin van de 19e eeuw na de val van het keizerrijk en de komst van het communisme verboden. (Emmelot, 2014)

De kleding van de eerste keizers is bekend door de schilderijen die gemaakt zijn. Op deze schilderijen zijn gewaden te zien waar rood, geel en zwart vaak naar voren kwamen. De kleur rood wijst in China op geluk en wijsheid. Zwart wijst op de hemelse kleur. En de gele kleur, zoals eerder genoemd, wijst op keizerlijke macht. (Ching, 2007)

Na onderzoek blijkt dat er over de kledingwetten van China weinig te vinden is. De dingen die te vinden zijn laten zien dat de kleding in China erg bepaald is door de traditie.

Daarnaast was aan de kleding te zien welke status iemand had. Bij een mandarijn kon je zien aan de versieringen op zijn borst welke rang hij bezat. Dit betekent ook dat rijke en welvarende mensen dure en chique kleding droegen. De gewone bevolking droeg een simpele blauwe broek met een jas.

Bronnen

Ching, P. (2007). Lokalisatie: De symbolische waarde van kleuren in de Chinese cultuur. Opgehaald van Your op: <http://www.yourop.com/yourop/?q=node/200>

Cinitalia. (2014, oktober 30). De toekomst van de chinese mode. Opgehaald van gb times: <http://nl.gbtimes.com/leven/de-toekomst-van-de-chinese-mode>

Emmelot, L. (2014, februari 1). Verbod op lotusvoetjes. Opgehaald van Is geschiedenis: <http://www.isgeschiedenis.nl/toen/verbod-op-lotusvoetjes/>

Jong, D. d. (2010, Januari). Kledingwijze. Opgehaald van Volksrepubliek China: <http://chinawebsite.jimdo.com/cultuur/kledingswijze/>

Jong, S. d. (2010). Kledingswijze. Opgehaald van China: <http://chinawebsite.jimdo.com/cultuur/kledingswijze/>

Mister, J. (2004, december 13). Ming-dynastie. Opgehaald van Wikipedia: <http://nl.wikipedia.org/wiki/Ming-dynastie>

Rappoldt, I. (2012). Schitterend geplooid. Opgehaald van Museum de Kantfabriek: <http://www.museumdekantfabriek.nl/exposition/miao-patchwork/>

Rasi, A. (2011, December 12). kleding als propagandamiddel. Opgehaald van gb times: <http://nl.gbtimes.com/wereld/kleding-als-propagandamiddel>

Verdieping/meer informatie

Aswin. (2012, juli 25). Religieuze kleding. Opgehaald van Wikipedia:
http://nl.wikipedia.org/wiki/Religieuze_kleding

Helanhuaren. (2009, juli 3). Daoshi. Opgehaald van Wikipedia:
<http://nl.wikipedia.org/wiki/Daoshi>

Kromhout, B. (2005). Mao Zedong, de rode keizer. Opgehaald van Historisch
nieuwsblad: <http://www.historischnieuwsblad.nl/nl/artikel/6695/mao-zedong-de-rode-keizer-1893-1976.html>

Mister, J. (2004, mei 8). Chinees Keizerrijk. Opgehaald van Wikipedia:
http://nl.wikipedia.org/wiki/Chinees_Keizerrijk

Outer, M. d. (2006, december). De Ming-dynastie . Opgehaald van Gele draak:
<http://www.geledraak.nl/html/page246.asp>

Outer, M. d. (2006, december). De Qing-dynastie. Opgehaald van De gele draak:
<http://www.geledraak.nl/html/page264.asp>

Outer, M. d. (2010, september 22). Kleding leraren 'te losbandig'. Opgehaald van
Gele draak: <http://www.geledraak.nl/html/showarticle.asp?id=3743>

Peque, O. (2002, maart 13). Samenvatting Hoofdstuk 3, China Het Rijk van het
Midden. Opgehaald van Scholieren.com:
<http://www.scholieren.com/samenvatting/5209>